

מספרות — זו עם זו. משום ייחוד — שמה ילך אדם עם ולאם לא ישוע קול אדם יכנס ויתייחד עם, ותכן (קידושין פ, ז): לא יתייחד אדם עם שתי נשים. ונצית הכסף שצדקות קנייני, שהיה בית הכסף שלהם נשדה חוץ לעיר והכל ניפנים עם. בין שאכלים עומדין שם כו' — וכך הורה לי שחין שינוי ונחה נצדה, בין שהיו אכלים עומדין בין אכלים עומדין חין כאלן קלקול. והוא אומר תתנחמו — נרייתא היל. נחשא קא רמי? סינון הוא נוטיל להם להרע, שיטרכו לנהונוים? נחנויה. תנו עיניכם — לזנוו גדין ולא תהניפו ולא תשאו פניו. ויעידו בך — שענדך הרג את הנפש דענדו כהנורו, והפסד ונוון הוא לו, לפיכך לריך לזנוו נפניו.

תוספות

אבל מלכי בית דוד דן ודין אותם — ואם תאמר: וכי איך יכול לדון? והא אמרין לעיל אין מושיבין מלך בסנהדרין משום דכתיב "לא תענה על ריב" ! ויש לומר: הדבא מיירי דוקא לדון דיני ממונות, דלא איכפת לן אם לא יוכלו לענות אחריה, כדאמרין (סנהדרין לב, ב): דיני ממונות מתחילין בין הגדול ומיהו קשה: דאפילו דיני נפשות נמי אשכחן דכתיב (שמואל א' כה) "ויחגורו [גם] דוד [את] חרבו" דהא לקמן (לו, ב) ילפינן מיניה דיני נפשות מתחילין מן הצד, וכיון שהיה חושב דוד עצמו למלך היאך היה דן עמהם? ויש לומר: כיון שהיה אותו הדין לכבודו, על שמרד נבל בו, לא היה לו בושת אם ידברו האחרים לפניו. אבל בשאר מלכי בית דוד ודאי אין דנין דיני נפשות בדפרישית. ינאי המלך עמוד על רגליך ויעידו בך — ואם תאמר: והא אמרין התם אפילו תלמיד חכם אין צריך לעמוד! משום דהאי עשה והאי עשה, ועשה דכבוד התורה עדיף, כדאמר בפרק "שבועת העדות" (ל, ב, ושם) וכיון דחכם אינו צריך לעמוד כל שכן מלך! דטפי עדיף מלך מתלמיד חכם, כדקאמר לקמן דאפילו למאן דאמר: הרב שמחל על כבודו — כבודו מחול, מלך שמחל על כבודו — אין כבודו מחול. שנאמר "שום תשים עליך מלך וכו'". ויש לומר: דודאי עשה דכבוד התורה עדיף, ואם כן אף על פי שאין תלמיד חכם היה צריך לעמוד, ינאי היה צריך לעמוד. והאי דתלמיד חכם יכול למחול על כבודו מה שאין כן מלך, הוא משום קרא דקאמר "שום וגו'" שתהא אימתו עליך, כי כבודו בא לו משום דמעות המקום כן הוא, ואין יכול להפקיע מצות המקום. אבל תלמיד חכם — תורתו דילה, ויכול למחול היטב על כבודו דשלו הוא. כדאמרין במסכת עבודה זרה (יט, א): בתחלה נקראת על שמו של הקדוש ברוך הוא, ולבסוף נקראת על שמו שנאמר "אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יגהה יומם ולילה".

ינאי המלך עמוד על רגליך וכו' — והא דאמרין פרק "שבועת העדות" (ל, א, ושם) שאם רצו להושיב שניהם מושיבין, דאינו אסור אלא אחד עומד ואחד יושב, ואם כן לא היה המלך צריך לעמוד, ובלבד שישב

עיונים

שיחיו ביה מספרות / יש מפרשים שכל מקום שאין דלות בית הכסף ננעלות וכיוצא בזה תקנו שישמיעו הנשים קולן וידעו העוברים שלא יכנסו וייתחדו עם הנשים (רמ"ה, מאירי).
אמר לחו תתנחמו / ויש להסביר את סברת המקשה, כי כיון שאנו רואים שהכהן הגדול אינו מראה אכלו אלא העם מקבל על עצמו את האכלות של הכהן והם יושבים על הארץ, שמה ראוי שיאמר להם שיתנחמו מאכל זה. אלא שדוחים שאין הדבר מתקבל על הדעת משום סוף סוף לא אכל שלהם הוא זה אלא אכל הכהן הגדול (אהל יצחק).
לא שנו אלא מלכי ישראל / והרי מן הנמרא נראה שאף מלכי ישראל בתחילה היו דנים ונידונים, ואם כן שמה עשו תקנה זו ככל המלכים כולם? ויש לומר כי כיון שהכתוב עצמו מצוה על מלכי בית דוד לדון לא יגורו חכמים בקביעות לאסור עליהם (רא"ש).
תנו עיניכם בו ונדוננו / ויש להקשות: הרי שמעון בן שטח היה ניסו של המלך ינאי וכיצד היה רשאי לדנו? ויש לומר שהוא עצמו לא דן את ינאי המלך אלא רק הציע לחבריו שהם ידוננו. והשתתף בישיבת הסנהדרין לא כהכר בית הדין (חמרא וחיי).
עמוד על רגליך / כבר הקשו ראשונים מפני מה דרש שמעון בן שטח מינאי שיעמוד על רגלו, שהרי שנינו שרשאי בית הדין להושיב את שני בעלי הדין וכן רשאי הוא להושיב תלמיד חכם כבוד התורה. וכל שכן מלך! והיו שפירשו טעם דררי שכאן כעם שמעון בן שטח שישב ינאי מעצמו ולא המתין עד שיושיבוהו

ואמר רמי בר אבא: התקין ר' יוסי בציפורי שיהיו נשים מספרות (משוחחות זו עם זו) בבית הכסא משום ייחוד. שבת הכסא שלהם היו מחוץ לעיר ושמה ינצל אדם לחטא את מציאותה של האשה שם. וכיון שהיא משוחחת עם אחרת — לא יתכן הדבר. אמר רב מנשיא בר עות: שאילית [שאלתי] את רבי יאשיה רבה [הגדול] בבית עלמין דהוצל, ואמר לי הלכה זו: אין שורה של מנחמים פחותה מעשרה בני אדם, ואין אכלים מן המנין של עשרה אלה, בין שאכלים עומדין וכל העם עוברין בין שאכלים עוברין וכל העם עומדין. אמריו במשנה: כשהוא מתנחם אומרים לו: "אנו כפרתיך". איבעיא להו: כי מנחם הוא אחריני היכי אמר להו [נשאלה להם ללומדים כשמתנחם אחרים, כיצד הוא אומר להם ששנינו: והוא אומר "תתנחמו" היכי דמי אילימא כי מנחמי אחריני לדידיה אמר להו איהו "תתנחמו" [אם תאמר שכאשר מתנחמים אחרים אותו באבלו אומר להם הוא תתנחמו] כפי שאפשר היה לחשוב מן הלשון, אולם דבר זה אינו מסתבר נחשא קא רמי להו [נחש], קללה, הוא מטיל בהם? שאומר להם שאף הם יצטרכו להתנחם?! אלא יש להבין: כי מנחם לאחריני אמר להו: תתנחמו [כאשר מתנחם את האחרים אומר הוא להם תתנחמו] ומסכמים: אכן שמע מינה [למד מכאן] שכן הוא.

ב"מ קמ"א ר"ב (ושם ציינו מקבילות).
יב. סנהדרין י"ה, א. (ושם ציינו מקבילות).
יג. תנחומא שופטים ז (בשניונים). ילקוט ששפטים שם.
יד. בבא קמא ל"ב, ב. סברי שופטים ק"ב, ב. ילקוט משפטים שם.

ב"מ קמ"א ר"ב (ושם ציינו מקבילות).
יב. סנהדרין י"ה, א. (ושם ציינו מקבילות).
יג. תנחומא שופטים ז (בשניונים). ילקוט ששפטים שם.
יד. בבא קמא ל"ב, ב. סברי שופטים ק"ב, ב. ילקוט משפטים שם.

ב"מ קמ"א ר"ב (ושם ציינו מקבילות).
יב. סנהדרין י"ה, א. (ושם ציינו מקבילות).
יג. תנחומא שופטים ז (בשניונים). ילקוט ששפטים שם.
יד. בבא קמא ל"ב, ב. סברי שופטים ק"ב, ב. ילקוט משפטים שם.

ב"מ קמ"א ר"ב (ושם ציינו מקבילות).
יב. סנהדרין י"ה, א. (ושם ציינו מקבילות).
יג. תנחומא שופטים ז (בשניונים). ילקוט ששפטים שם.
יד. בבא קמא ל"ב, ב. סברי שופטים ק"ב, ב. ילקוט משפטים שם.

ב"מ קמ"א ר"ב (ושם ציינו מקבילות).
יב. סנהדרין י"ה, א. (ושם ציינו מקבילות).
יג. תנחומא שופטים ז (בשניונים). ילקוט ששפטים שם.
יד. בבא קמא ל"ב, ב. סברי שופטים ק"ב, ב. ילקוט משפטים שם.

מסורת הש"ס
ט. ירושלמי מגילה פ"ד ה"א (ע"ז שם).
י. כתובות ה, א. ירושלמי מגילה פ"ד ה"א.
יא. כל הענין ילקוט ירמיה ש"ב.
יב. סנהדרין י"ה, א. (ושם ציינו מקבילות).
יג. תנחומא שופטים ז (בשניונים). ילקוט ששפטים שם.
יד. בבא קמא ל"ב, ב. סברי שופטים ק"ב, ב. ילקוט משפטים שם.

גרסות
היכי אמר להו בכת"י: מאי קאמר להו.
היכי דמי אילימא כי מנחמי אחריני לדידיה בכת"י: נחשא.
אמרה תורה בכת"י ומקורות: כתוב.
אתה עומד במקורות וכת"י חסרות מלים אלה.
כמה שיאמרו בכת"י ומקורות: כשיאמרו.

רשב"א). או שמדובר כאן בשעת נמר דין שאז חייבים הכל לעמוד, ואין חולקים כבוד לאיש (רי"ג, תוס' שבועות). ויש מסבירים כי דין זה שאין המלך רשאי למחול על כבודו הריהו מפני שהוא כבודם של ישראל, ואילו בבית הדין, העובדה שהמלך בא ונידון כשאר אדם — זהו כבודם של ישראל (רי"ג). והיה אף מי שאמר שטעה שמעון בן שטח, ושאר חברי הסנהדרין רשאים היו באמת להניח לינאי לשבת (רי"ג).

אורח ההלכה

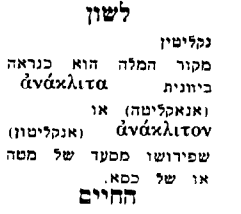
נשים מספרות בבית הכסא / תקנו חכמים שיהו נשים משוחחות זו עם זו בבית הכסא, שלא יכנס שם אדם להתיחד עמן, ויש אומרים שכימינן שבת הכסא חם בעיר בטלה תקנה זו (רמ"א עפ"י הנהגות מיימוני).
שורה / אין שורה שאמרו כריני אכנות פחותה מעשרה בני אדם, ואין האבל מן המנין. (רמב"ם, ספר שופטים, הלכות אכל, פ"ג ה"א)
מלכי ישראל ומלכי בית דוד / מלכי בית דוד דנים ונידונים ומעידים עליהם, אבל מלכי ישראל שאינם מצייתים לבית דין תקנו מפני הסכנה שלא ידונו ולא ידונו אותם. (שם, הלכות סנהדרין, פ"ב ה"ה. והלכות מלכים פ"ג ה"ז)

סירוגו מתוכו כלומר הרצועות שמסרגין כדי לשים עליהן את המצעות, נקשרות בחורים שבתוך מוטות המטה, ואילו מטה סירוגה מעל גבה שקושרים את הרצועות סביב המוטות, על הסבר זה מיתבי [מקשים] מאימתי כלי עץ נחשבים גמורים וראיים להיות מקבלין טומאה? המטה והעריסה משישופם (ישפסף אותם)

סירוגו — קשירתו. מתוכו — שיש נקדים נלרצנותיו, ותחזין נהן ראשי רצועות התלויות צעור, ועוננים, ואין מרכיזין הרצועה על גבי ארוכות הנוטה. סירוגה מעל גבה — התנלים ומרכיזין על ארוכות הנוטה מוכן ומיכן, ולורג, והוא סירוג. העריסה — עריסת תינוקות, כריי"ץ * משישופם בעור הדג — (ושפסף צעור הדג כדי להחליק הארוכות, ליפוסם. למה לי שיפת עור הדג — הלא אין יופיה ניכר, שהרי נוכסות הן תמיד נראשי התנלים הנוסרגין על נגן. מטה אעולי ואפוקי בביוניה — צנזעים ונקדים של ארוכות ונכנים ונווליא רחש ההגל ונוסרג. באבקתא — לוללות התלויות נקזי ארכנותיו, ובהן נכסיין ראשי רצועות התלויות בצפת העור. שנקליטיה יוצאין — נקליטין = שני עזים ארוכים, ונוענידין אותן נלוצע דופני המטה, אחד נוראשתייה ואחד מרגלותיה, ונופולין הן נלרשותיה, ונוניקין קנה וזה לזה ועליו פורסין הכילה. ויש שנוסרגין אותן נקליטין למטה, והיינו "יוולאין", שנוסרגין ויוולאין מן המטה ואין יכול לכפותה מפני נקליטיה. זוקפה — על נוראשתייה או על נורגלותיה והרצנותיה למעלה, ודין גדרות אחרים. גדרות אחרים. זוקפה — על גבה ונכרונ. חלק בראש — חלק היפה נורר ראשון ונוטל ונהל.

- א. כלים פ"ז משנה א.
- נדרים נז. ב. ירושלמי מועד קטן פ"ג ה"ה. שם נדרים פ"ז ה"ה.
- ב. נדרים נז. ב. מועד קטן כו. א (בשינוי שם).
- ג. שם.
- ד. (כל המשנה) ספרי שופטים קסא.
- ה. פסחים קי. א. יבמות עז. ב. בבא קמא ס. ב. בבא בתרא ק. ב.
- ו. בבא בתרא צט. ב.
- ז. סנהדרין ב. א. (ושם סומנו מקבילות).
- ח. (כל הענין) תוספתא סנהדרין פ"ד. ילקוט שמואל קה.
- ט. דברים רבה פ"ה (ו). תנחומא תצא יא. שוחר טוב ז. ילקוט בשלח רסח. י. ילקוט שמואל קה.
- יא. ספרי ראה סז. ילקוט בשלח רסח (בשינוי שם).

גרמתי
סירוגו... סירוגה ככת"י ובמקבילה: מפרגין אותה... מפרגין אותה.
מסורגה היא ככת"י: מסתרגת ויש גורסים: סירוגיה.
כביוני ככת"י: כבי זיני. ואין ממחה ככת"י ובמשניות משנות וירושלמי: ואין מחזין לו ככת"י וירושלמי: ונותניו לפניו. תנא נמי מוציאין וכו' ככת"י: תנא נמי חא ויש גורסים: תנא נמי מוציאין וכו'.
פרשה זו ככת"י: פרשת המלך.
תניא ר' אליעזר ככת"י: ר' אליעזר בן צדוק והרשב"ל: ר' אליעזר בן יוסי.
שבדור ככת"י: שכאות דור.
לשון
נקליטין מקור המלה הוא כנראה כיונית ἀνάκλιτος (אנאקליטה) או ἀνάκλιτος (אנאקליטון) שפירושו מסעד של מטה או של כסא. **החיים**
סירוגה מתוכו

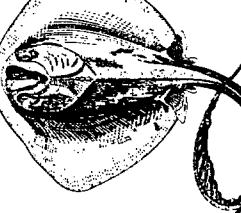


מטה שסירוגה הוא על ידי חורים שבתוך המוט עצמו. סירוג מעל נכו



מטה שסירוגה (הרשת שעליה מונחים המצעות) מעל נכה.

העולם



עור הדג

Trigone sephe Fork

דג סחום זה ממשפחת הטריגוניים יש לו סנפיר הזה מורחב וכן זנב ארוך מאוד. בעורו של דג זה היו משתמשים בעבר כדי לשייף כנ עין והמרים אחרים כפי שמשתמשים בימינו בנייר זכוכית.

* בריי"ן מן הצרפתית העתיקה bréz שמשמעה: עריסה.

סירוגו מתוכו, מטה - סירוגה מעל גבה. מיתבי:
א כלי עץ מאימתי מקבלין טומאה? המטה והעריסה משישופם בעור הדג. ואי מטה מסורגת היא מעל גבה למה לי. לשם מה הצורך בשיפת עור הדג? והלא הסירוג מכסה את חלקו העץ של המטה! אלא עלינו לחזור בנו מההסבר הקודם ולומר הא והא [זה] דרגש ומהה סירוגם מתוכו, אלא ההבדל הוא זה: מטה אעולי ואפוקי בביוני (במטיטה הרצועות נכנסות ויוצאות בנקבים שבתוך המוטות) דרגש אעולי ואפוקי באבקתא (ובדרגש הן נכנסות ויוצאות בזולאות). אמר ר' יעקב אמר ר' יהושע בן לוי: הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. בקשר לענין זה אמר ר' יעקב בר אמי: מטה שנקליטיה (המוטות שעליהם פורשים את הכילה) יוצאין ובלטים החוצה, ואי אפשר לכפותה וזוקפה בזמן האבלות, ודין.

א משנה יומוציא למלחמת הרשות על פי בית דין של שבעים ואחד, ופורץ לעשות לו דרך, ואין ממחה בידו. ודרך המלך אין לו שיעור. וכל העם בוזזין ונותנין לו, והוא נוטל חלק בראש.

ב גמרא תניא חדא זימנא: ואין מוציאין למלחמת הרשות אלא על פי בית דין של שבעים ואחד! - אידי דתנא כל מילי דמלך, תנא נמי מוציאין למלחמת הרשות. אמר רב יהודה אמר שמואל: כל האמור בפרשת מלך - מלך מותר בו. רב אמר: לא נאמרה פרשה זו אלא לאיים עליהם, שנאמר "שום תשים עליך מלך" - שתהא אימתו עליה. כתנאי, "רבי יוסי אומר: כל האמור בפרשת מלך - מלך מותר בו, רבי יהודה אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם, שנאמר "שום תשים עליך מלך" - שתהא אימתו עליה. וכן היה רבי יהודה אומר: "שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתו לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה. רבי נהוראי אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כנגד תרעומתו, שנאמר "ואמרת אשימה עלי מלך וגו'". תניא, רבי אליעזר אומר: זקנים שבדור - כהוגן שאלו, שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו", אבל עמי הארץ שבהו קלקלו, שנאמר "והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו", תניא, "רבי יוסי אומר: שלש מצות

שנחלקו באותו נושא. שר' יוסי אומר: כל האמור בפרשת מלך - מלך מותר בו, ר' יהודה אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם. וכן היה ר' יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתו לארץ שאלו, שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו" (שם יד). שאין העמדת מלך מצוה, ורצה שמואל להפחידם אולי יתחרטו ולא ירצו עוד במלך. ר' אליעזר אומר: זקנים שבדור כהוגן של שמואל כהוגן שאלו, שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו" (שמואל א' ה. ו) שרצו שיהא מנהיג קבוע לעם במקום שמואל, אבל עמי הארץ שבהו קלקלו וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו" (שם יט"ב). תניא, ר' יוסי אומר: שלש מצות

שנחלקו באותו נושא. שר' יוסי אומר: כל האמור בפרשת מלך - מלך מותר בו, ר' יהודה אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם. וכן היה ר' יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתו לארץ שאלו, שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו" (שמואל א' ה. ו) שרצו שיהא מנהיג קבוע לעם במקום שמואל, אבל עמי הארץ שבהו קלקלו וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו" (שם יט"ב). תניא, ר' יוסי אומר: שלש מצות

עיונים
מאימתי מקבלין טומאה / לפי ההלכה אין חומרי נגם מקבלין טומאה אלא כלים בלבד, ואין הכלי נעשה נמור אלא לאחר שנעשו בו כל המלאכות הראויות להעשות בו, וקבעו החכמים (במסכת כלים ועוד) מה נחשבת עבודה הכרחית לנמרו של כל מין כלים.
מוציא עמי בית דין / ומה שלא שנה גם כן אורים ותומים כפי שנאמרו בפרק ראשון? אפשר לומר שלא מנה אלא דברים שהיו גם בבית שני, והרי אז כבר לא היו אורים ותומים (ר"י). והיה שפירש שמוציא על פי סנהדרין כלומר שמודיע להם שיוצא למלחמה כדי שהם יתפללו עליו שיצליח (ר' יהונתן).
ושפטנו מלכנו / והחסרון שבבקשה זו הוא שבמלכות ישראל צריך שהדיינים הם שיהיו שופטי ישראל ולא המלך. (הר"ן כדרשותיו) והם רצו שיבוא המלך ויתן להם משפט אחר שלא כדוני ישראל.

אורח ההלכה
מאימתי טומאה מיטה / מטה ועריסה של עץ אינם קרויות כלים שנמדה מלאכתם עד שישופם בעור הדג להחליקו, וקודם לכן אינן מקבילות טומאה. (רמב"ם, ספר נהרה, הלכות כלים, פ"ה ה"א)
מוציא למלחמת הרשות / מלך מוציא את הנגם למלחמת הרשות על פי בית דין של שבעים ואחד. (שם ספר שופטים, הלכות סנהדרין, פ"ה ה"א. ושם הלכות מלכים פ"ה ה"ב)
מלך פורץ לו דרך / המלך פורץ ועושה לו דרך למלחמתו ואינו מעקם דרכו מפני הגדרות או מפני שדהו ויכרמו של מישתו. ודרך המלך אין לה שיעור, אלא הכל לפי צרכו. (שם הלכות מלכים ה"ג)
כל האמור בפרשת מלך / כל האמור בפרשת המלך שבכסף שמואל - המלך מותר בו. ומטעם ומכסים ולוחה אנשים לצבאו ולעבודת ביתו וכו'. ומי שאינו מצוית לו - רשאי לכפותו ולעונשו אפילו כעונש מיתה. שהלכה כשמואל בדיני, והלכה כר' יוסי מתכרו (ב"מ).

גמרא בפרשת מלך - נספר שנוהל (ה' ה) "נניכס וננתיכס יקח" וכיוצא בזה. רב אמר לא נאמרה פרשה זו שנוהל אלף לאיים עליהם שתהא אימתו ונלכס עליהם, לנל אינו נותר לעשות. הכי גרסינן: ר' יהודה אומר לא נאמרה פרשה זו לאלף לאיים עליהם, ולא גרס ליראם ולנהלם, דהא לר' יהודה יפה כיוונו, שהרי נצטוו ישראל על כך, והכי גרס לה נתוספתא. שלש מצות -

תוספות

מלך מותר וכו' - תימה למה נענש אחאב על נבות כיון שלא רצה למכור לו כרמו? ועוד: דבפרק "הכונס צאן לדיר" (בבא קמא ס, א) קאמר דדוד שאק אם היה יכול להחליף גדישין של שעורין מיראל, לתת בפניו בהמתו! ויש לומר: דבפרשת המלך כתיב (שמואל א' ח) "יקח ונתן לעבדיו" - ולא לעצמו.

מלך מותר בו, ר' יהודה אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם. וכן היה ר' יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתו לארץ שאלו, שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו" (שמואל א' ה. ו) שרצו שיהא מנהיג קבוע לעם במקום שמואל, אבל עמי הארץ שבהו קלקלו וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו" (שם יט"ב). תניא, ר' יוסי אומר: שלש מצות

שנחלקו באותו נושא. שר' יוסי אומר: כל האמור בפרשת מלך - מלך מותר בו, ר' יהודה אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם. וכן היה ר' יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתו לארץ שאלו, שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו" (שמואל א' ה. ו) שרצו שיהא מנהיג קבוע לעם במקום שמואל, אבל עמי הארץ שבהו קלקלו וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו" (שם יט"ב). תניא, ר' יוסי אומר: שלש מצות